نام و نام خانوادگی:		**باسمه تعالی**	**نام درس:**	**فارسی**	**محل مهر آموزشگاه**
نام پدر:		**وزارت آموزش و پرورش**	**تاریخ امتحان:**	**۱۴۰۲/۳/۱۰**	
پایه : هشتـــم	**شعبه کلاس: ۸۰۲**	**اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان جنوبی**	**تعداد صفحه: ۲**		**تعداد سوال: ۶**
شماره صندلی:	**رشته: متوسطه اول**	**مدیریت آموزش وپرورش شهرستان فردوس**	**زمان شروع: ۹ صبح**		**وقت: ۶۰ دقیقه**
		دبیرستان نمونه دولتی شهید مطهری(ره)			

ضمن خیرمقدم به دانش آموزان وداوطلبان عزیز،سؤالات زیررابه دقّت بخوانید و با توکّل به خدا وآرامش خاطر پاسخ دهید.

نمره برگه	**با عدد**		**نام و نام خانوادگی مصحح:**	**امضا:**	**نمره تجدید نظر**	**با عدد**		**امضا:**

شماره	سؤال	نمره
۱	معنی کلماتی را که زیرشان خط کشیده شده،بنویسید. الف : این ایرانی پرشور، **نیرنگ** استعمار را در کشورش دریافت . (.....) ب : تنباکو **تحریم** شد و توطئهٔ انگلیس شکست خورد . (.....) پ : خارکش پیری با **دلق** درشت / پشته ای خار همی برد به پشت (.....) ت : باد خشم و باد شهوت، باد **آز** / برد او را که نبود اهل نماز (.....)	۱
۲	معنی ابیات و عبارات زیر را بنویسید. الف : شیر حقم نیستم شیر هوا / فعل من بر دین باشد گوا ب : کای فرازندهٔ این چرخ بلند / وی نوازندهٔ دل های نژند پ : به جهان خرم از آنم که جهان خرم از اوست / عاشقم بر همه عالم که همه عالم از اوست ت : گفت: من تیغ از پی حق می زنم / بندهٔ حقم نه مأمور تنم ث : ستاره ای بدرخشید و ماه مجلس شد / دل رمید ما را انیس و مونس شد	۲/۵

www-kanoon-ir

۳	الف : با توجه به بیت « پیر گفتا که چه عزّت زین به / که نی ام بر درِ تو بالین نه » مفهوم مصراع دوم چیست ؟ ب : در مصراع « بنده حقّم نه مأمور تنم » به ترتیب منظور از « حق » و « تن » در این مصراع چیست ؟ پ : مفهوم بیت « حد من نیست ثنایت گفتن / گوهر شکر عطایت سفتن » در کدام گزینه آمده است ؟ ۱: عزّتمندی ۲: بی نیازی از خداوند ۳: ناتوانی در شکر نعمت های خدا ۴ : خرسندی از خداوند ت: منظور از « خاکدان غم » در بیت « حیف است طایری چو تو در خاکدان غم / زین جا به آشیان وفا می فرستمت » چیست ؟	۲/۵
۴	گروه های اسمی را مشخص نموده و سپس هستهٔ گروه اسمی و نوع وابسته ها را بنویسید . این، رمز پیروزی ما در برابر متجاوزان است.	۱/۵
۵	آرایه های ادبی به کار رفته در ابیات زیر را مشخص کنید.(هر بیت یک مورد) وحی آمد سوی موسی از خدا بندهٔ ما را ز ما کردی جدا ای قطره های باران با جوی ها بگویید کان رهروِ غم آلود، زین رهگذر کجا رفت گلاب است گویی به جویش روان همی شاد گردد ز بویش روان	۱/۵
۶	الف: کتاب ..... و ..... از آثار سلمان هراتی می باشد . ب : کدام یک به تقلید از گلستان سعدی نوشته نشده است ؟ الف: بهارستان ب : روضه خلد ج : رساله قشیریه د: پریشان پ: دو مورد از آثار حمید سبزواری را بنویسید . (.....) (.....) ت: خواجه شمس الدین محمد معروف به لسان الغیب معروف ترین غزل سرای ادبیات ایران در قرن هشتم هجری می باشد . الف: سعدی شیرازی ب: حافظ شیرازی ج : مولانا جلال الدین د : فردوسی	۱
	موفق باشید	۱۰

www.kanoon.ir

نام و نام خانوادگی:	باسمه تعالي وزارت آموزش و پرورش اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان جنوبی مدیریت آموزش وپرورش شهرستان: فردوس دبیرستان: نمونه شهید مطهری	نام درس: ادبیات فارسی تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰	محل مهر آموزشگاه
نام پدر:			
پایه: هشتم / شعبه کلاس: ۸۰۱		تعداد صفحه: ۲	تعداد سوال: ۱۵
شماره صندلی: / رشته: متوسطه اول		زمان شروع: ۹ صبح	وقت: ۶۰ دقیقه

ضمن خیرمقدم به دانش آموزان وداوطلبان عزیز،سؤالات زیررابه دقّت بخوانید و با توکّل به پروردگار وآرامش خاطر پاسخ دهید.

نمره برگه	با عدد / با حروف	نام و نام خانوادگی مصحح:	امضا:	نمره تجدید نظر	با عدد / با حروف	امضا:

بخش	سؤال	نمره
◉معنی واژه	**۱- با توجه به عبارت داده شده** فقط معنی واژه هایی که مشخص شده اند **را بنویسید: (هر مورد ۰/۲۵ نمره)** الف)چون نپرسی کاین تماثیل از کجا آمد پدید؟ ب) ای وطن ، ای دل مرا مأوا ج)بر فراز گردن طاووس کاکلی روییده است. د) بلافاصله شروع کنید و تعلل روا مدارید .	۱
◉ معنی و مفهوم شعر و نثر	**۲- معنی عبارت و بیت های زیررا به فارسی روان بنویسید. (در معنی که می نویسید : اجزای جمله مرتب باشد + مفهوم کنایه‌ها ، معنی کلمات مهم ، عبارات مهم و تشبیه ها در معنی شما باشد .)** **الف) در غزا بر پهلوانی دست یافت...** (۰/۵) **ب)به حلاوت بخورم زهر که شاهد ساقی است به ارادت بکشم درد که درمان هم از اوست** (۰/۷۵) **ج) گشت حیران آن مبارز زین عمل وز نمودن عفو و رحم بی محل** (۰/۷۵) **د)) فعل «می شوم» در عبارت « به خز فروشان می شوم تا خزی خرم» به چه معناست؟** (۰/۲۵) **ه) در هنگام معنی کردن مصرع زیر، « مرا » چگونه معنی می شود؟ معنی آن را بنویسید** (۰/۲۵) **«مرا بنما به سوی خویش راهی »**	۲/۵
◉درک مطلب ←	**الف) درک و دریافت خود را از بیت زیر بنویسید و توضیح دهید:** **« صبح صادق قدرت کاذب شکست رشته های دام اهریمن گسست »**	۰/۵
	ب) با توجه به مصرع « **عاشقم بر همه عالَم که همه عالَم از اوست** » توضیح دهید چرا شاعر عاشق عالَم است؟	۰/۵
	ج) عبارت مشخص شده در جمله های زیر را بررسی و سپس با هم مقایسه کنید، که آیا این دو (شباهت معنایی) دارند یـــا ندارند ؟ جواب خود را با دلیـل توضیح دهید و بنویسید: *** شعر و نقاشی کار خود را کرد و سردار درد را فراموش کرد.** *** میرزای شیرازی از تهدیدها نترسید و کار خود را کرد.**	۰/۵
	د) صفت « رویین تن » در مصرع « ای متواضع رویین تن » در بردارنده چه مفهومی است؟ توضیح دهید:	۰/۲۵

www-kanoon-ir

	و) در بیت " **غافل منشین نه وقت بازی است وقت هنر است و سرفرازی است** " شاعر ما را به چه چیزی ، سفارش می کند ؟ توضیح دهید:	۰/۵
	ز) منظور از (**خیرالبشر**)در مصرع « شفیع آخرت خیر البشر کن» چه شخصیتی است؟	۰/۲۵
◉ دانش زبانی و ادبی	**الف) برای هر یک ازنمونه های زیر یک « آرایه ادبی »** بیابید **و با دلیل مشخص کنید:** (آرایه ی قسمت ها تکراری نباشد ، آرایه تکراری قبول نخواهد شد) : **۱- با لب خشک و دل سوخته و دیدهٔ تر غرقهٔ بحر بلا بود در آن بر، تشنه** **۲- میهنی که لحظه های تلخ و شیرین بسیاری را به چشم دیده و از گستاخی های دشمن خون دل ها خورده است.**	۰/۵
	ب) در عبارت زیر وجه شبه را بنویسید: (اگر ذکر نشده با توجه به تشبیه آن را پیدا کنید) **« پروردگار برای ملخ دو چشم و دو حدقه چونان ماه تابان آفرید.»**	۰/۲۵
	ج) در عبارات زیر هسته یا وابسته بودن کلمات مشخص شده را بنویسید: ☜ (در صورت وابسته بودن کلمه ، نوع وابسته کامل مشخص شود) **۱- فعل من بر دین من باشد گوا ۲- درمی چند در آستین داشت.** **۳- نخستین ابزار پیدایش ادبیات ، زبان است.**	۰/۷۵
	د) قافیه بیت زیر ، چه « آرایه ادبی » دارد ؟ دلیل خود را توضیح دهید : **« سرو چمان من چرا میل چمن نمی کند؟ همدم گل نمی شود ، یاد سمن نمی کند »**	۰/۵
	ز) بررسی کنید « تا » در کدام مورد حرف اضافه است؟ دلیل پاسخ خودرا بیان کنید: ◆ **فاصله آشپزخانه تا مکتب خانه را یک نفس طی می کرد.** ◆ **گوشه ای ایستاد تا ظرف ها را جمع کند.**	۰/۵
	ح) در بیت زیر « ضمیرها » را پیدا کنید و« نقش دستوری » (نهاد و...) آنها را بنویسید: **حیف است طایری چو تو در خاکدان غم زین جا به آشیان وفا می فرستمت**	۰/۵
◉ تاریخ ادبیات	**الف) یکی از آثار محمود حکیمی در حوزه ی داستان، کتاب..... است.**	۰/۲۵
	ب) حافظ شیرازی معروف..... بزرگترین غزل سرای قرن هشتم ادبیات فارسی است.	۰/۲۵
	ج) پدید آورنده آثار زیر را بنویسید: **◄ فوت کوزه گری: ◄ ناظر و منظور:**	۰/۵
	جمع	**۱۰**
	نمره نوبت دوم درس ادبیات فارسی : ۱۰ نمره امتحان شفاهی + ۱۰ نمره امتحان کتبی ✿ موفق باشید	